

Biblická hodina 4.3.2021

Vzdych: *Milosť nám a pokoj od Boha nášho Otca a od Pána Ježiša Krista v spoločenstve svätého Ducha. Amen*

Úvodná pieseň: Žalm 138 – *Celým srdcom Teba, Pane, neprestajne budem uctievať...*

Modlime sa:

Hospodine, Pane náš nebeský, ďakujeme, že svojim slovom občerstvuješ našu dušu. Vzdávame Ti vďaku za prejavenu ochranu, posilu a vedenie, bez ktorých by náš život chátral. Ďakujeme, že u Teba nie je vyberanie osôb, a hľadáš na každého, kto Ťa vzýva a Tvoje meno vyznáva. Sme Ti vďační aj za to, že sám nás vedieš a vyučuješ svojim cestám, ako Ťa správne uctievať a Tvoje meno velebovať.

Prichádzame s túžbou a prosbou, aby si svojou blízkosťou nám dal obnovenú nádej a chuť do života. Pomôž nám nezostať zakliesnení medzi mnohými problémami, ktoré sa nás týkajú alebo o nich počujeme. Nech vždy jasne vidíme a vyznávame, že Ty si Vífaz a na Teba je spoľahnutie, svojich neopustiš, ale sa o ne postaráš. Nech je tomu tak aj v našom živote. Prosíme preto, posilni nás pochopením a prijatím zvesti Tvojho slova. V mene Ježiša Krista Ťa prosíme, vypočuj nás. *Amen*

Slovo Božie zo Starého zákona: 3Mojz 23,1-22

Zákony o slávnostiach

¹ Hospodin oslovil Mojžiša: ² „Povedz Izraelitom toto: **Hospodinove slávnosti**, ktoré budete zvolávať, **sú bohoslužobné zhromaždenia**. Sú to moje slávnosti. ³ Šesť dní sa bude pracovať, v siedmy deň bude sobota sviatočného odpočinku, deň bohoslužobného zhromaždenia. Nebudete vykonávať nijakú prácu. Je to sobota pre Hospodina vo všetkých vašich bydliskách.

Milí Bratia a milé Sestry, hľa, pri spomenutí zákonov o slávnostiach máme na prvom mieste siedmy deň v týždni, deň sviatočného odpočinku. Korešponduje to s tým, že náš najväčší sviatok je práve tento siedmy deň – z ktorého sa zo známych dôvodov potom pre nás kresťanov stala nedeľa. A na ten slávnostný deň musíme hľadiť tak, ako to tu čítame: „*Sú to moje slávnosti*“ – hovorí Hospodin. Ten odpočinok je sviatočný, na Neho naviazaný a bohoslužbou potvrdený. Áno, šesť dní sa má pracovať (!), ale siedmy deň nie je o práci, ale o Hospodinovi a o vzťahu s Ním.

Môžeme sa k tejto požiadavke o dni odpočinku stavať hocijako, faktom zostáva, že náš celý organizmus, telesne i duchovne bytostne potrebuje tento kontakt, toto spoločenstvo so živým Bohom. Inak chradneme, tápeme a blúdime vo svete a nenachádzame svoje miesto, lebo naše miesto je u Neho, pri Ňom. Kiežby náš deň odpočinku bol tiež sviatočný – veď byť s Ním je vždy sviatok.

Pascha

⁴ Toto sú Hospodinove slávnosti, **bohoslužobné zhromaždenia**, ktoré budete zvolávať v stanovený čas: ⁵ v štrnásty deň prvého mesiaca večer bude Hospodinova **Pascha**. ⁶ V pätnásty deň toho istého mesiaca je Hospodinova slávnosť **Nekvasených chlebov**. Sedem dní budete jesť nekvasené chleby. ⁷ V prvý deň budete mať bohoslužobné zhromaždenie. Nebudete

konat' nijakú všednú prácu. ⁸ Sedem dní budete prinášať Hospodinovi ohňovú obetu; na siedmy deň bude opäť bohoslužobné zhromaždenie, vtedy nesmiete konat' nijakú obvyklú prácu.““

Sviatok spojený s vyslobodením z Egypta po smrti egyptských prvorodených je pomerne známy. Nie náhodou je spomenutý ako prvý, však pre Izrael malo toto vyslobodenie mimoriadny význam, ku ktorému sa po stáročiach vracali, spomínali naň a ďakovali. Je tomu tak až dodnes. Tu je dôraz na termíne a na okolnosti, že sa má jesť len nekvasený chlieb. Jeden celý týždeň sa mal venovať bohoslužbám, obetám a vďaka pre Božie vyslobodenie. Máme takýto vyhradený čas pre vďaka a radosť?

Obeta vďaky z prvotín

⁹ Hospodin znova oslovil Mojžiša: ¹⁰ „Povedz Izraelitom toto: ‚Keď prídete do krajiny, ktorú vám dávam, a zožnete obilie, **prvý snop zo svojej žatvy** prinesiete kňazovi. ¹¹ On zamáva snopom pred Hospodinom, aby ste sa mu zapáčili. V deň po sobote ho kňaz bude podávať zamávaním. ¹² V ten istý deň, keď dáte mávať snopom, obetujte bezchybného jednoročného baránka na spaľovanú obetu Hospodinovi. ¹³ A k nej ako pokrmovú obetu pridáte dve desatiny jemnej múky zamiesenej s olejom ako ohňovú obetu príjemnej vône Hospodinovi spolu s nápojovou obetou štvrtiny hínu vína. ¹⁴ Chlieb, pražené zrnó alebo tlčené zrnó nebudete jesť až do toho dňa, **kým neprinesiete obetný dar** svojmu Bohu. To je trvalé ustanovenie pre všetky vaše pokolenia vo všetkých vašich bydliskách.

Toto nariadenie nie je viazané na žiadne bohoslužobné zhromaždenie. Jednoducho určuje začiatok žatvy, celý jej spôsob a priebeh. A usmerňuje ľud k vďaka. Tú má vyjadriť práve tým, že ľud má priniesť prvý snop svojej žatvy kňazovi – čiže obetovať Hospodinovi ako prejav svojej vďaky. Veď Jeho je pôda a On im dal silu a požehnanie, preto môžu žať. Ďalšie pomenované dary sú tiež prejavom vďaky a odkázanosti ľudu na Neho. Dôraz je na tom, že Hospodin je pre nich prvý a najdôležitejší. Toto poradie sa musí zachovať, aby sa zachoval poriadok. A toto poradie sa má držať aj v živote nás kresťanov, aby sme si udržali rovnováhu v živote. Aby sme vzdávali poctu a slávu nášmu Pánovi.

Slávnosť týždňov

¹⁵ Od prvého dňa po sobote, totiž odo dňa, keď ste priniesli snop na podávanú obetu, odpočítajte **sedem úplných týždňov**, ¹⁶ od prvého dňa po siedmej sobote počítajte päťdesiat dní. Potom prinesiete Hospodinovi **novú pokrmovú obetu**. ¹⁷ Zo svojich sídlisk prinesiete dva chleby na podávanú obetu. Budú z dvoch desatín jemnej múky upečené s kvasom ako prvotiny Hospodinovi. ¹⁸ S chlebom privediete sedem jednoročných bezchybných baránkov, jedného mladého býčka a dva barany. Budú na spaľovanú obetu Hospodinovi s príslušnou pokrmovou obetou a nápojovou obetou ako ohňová obeta príjemnej vône Hospodinovi. ¹⁹ Pripravte aj jedného capa na obetu za hriech a dva jednoročné baránky na obetu spoločenstva. ²⁰ Kňaz nech nimi zamáva nad chlebom **prvotín** ako podávanou obetou pred Hospodinom. Spolu s dvoma baránkami budú posvätné a budú patriť kňazovi. ²¹ V ten istý deň zvolajte **bohoslužobné zhromaždenie**. Nebudete konat' nijakú obvyklú prácu. To je trvalé ustanovenie pre všetky vaše pokolenia vo všetkých vašich bydliskách. ²² Keď sa bude vo vašej krajine zožínať obilie, nezožni pole až po okraj a klasy po svojej žatve nevyzbieraj. Nechaj to **chudobnému a cudzincovi**. Ja som Hospodin, váš Boh.““

Nasleduje ďalší sviatok, ktorý je zavŕšený bohoslužobným zhromaždením. Po uplynutí siedmich týždňov od začatia žatvy je slávnosť týždňov. Vďakyvzdanie za úrodu, za dary pôdy. Prvotina patrí Hospodinovi. Prečo? Zdôvodnenie tu nie je, ale On isteže aj tým chce svojich vychovávať k vďake a k tomu, aby si vážili Toho, kto ich život spravuje a to, čo by pokladali za samozrejmé a automatické. A tiež a by sa naučili, že to čo majú, vlastne dostali do daru, a nemajú týmito hodnotami svojvoľne disponovať.

Zamyslenia hodné je sledovať, že slávnosti izraelského ľudu neboli nejaké neviazané oslavy a žúry, ale bohoslužby, kde sa oslavovalo, radovalo, ďakovalo v Hospodinovej prítomnosti, pred Jeho tvárou a velebilo sa Jeho sväté meno. Kedy sa všetko ostatné posunulo do pozadia a dôraz bol na tom, aby strávili s Ním posvätný/posvätený čas. Vonkoncom všetky tieto posvätené sviatky a oslavy ukazovali a usmerňujú aj našu nádej na ten radostný, večne trvajúci sviatok v Božom kráľovstve, o ktorom On dal zaslúbenie svojmu ľudu.

Bratia a Sestry, to všetko má stálu aktualitu a je dobré si tento prístup presadiť aj do nášho života, aby sme vedeli, komu patrí naša vďaka a ako ju môžeme správne vyjadriť, ako máme dbať o to, aby náš Boh bol na prvom mieste v našom živote, lebo to miesto patrí jedine Jemu. Na záver sme v posledných veršoch čítali isté usmernenie o tom, ako Hospodin ustanovuje ochranu a zabezpečenie pre chudobných a cudzincov. A hneď si uvedomíme, že tým nás učí, ako nebyť sebeckí a nevšímaví. Čoho sa dokážeme vzdať pre blaho biednych, to nám nikdy nebude chýbať. Ale chamtivosť neprináša požehnanie pre nikoho. Na druhej strane vidíme, že títo odkázaní mali zabezpečené isté právo na pomoc, ale museli prísť a sami si nazbierať, čo bolo vyhradené na ich potreby.

Slovo Božie z Nového zákona: Jn 13,1-11

¹ Bolo pred sviatkami Veľkej noci. Pretože Ježiš **vedel**, že prišla jeho hodina, aby odišiel z tohto sveta k Otcovi, a preto, **že miloval svojich**, ktorí boli na svete, **preukázal im dokonalú lásku**.

Milí Bratia a milé Sestry,

Úvod nasledujúcich udalostí kladie dôraz na to, že Pán Ježiš dobre vie, čo Ho čaká a je pripravený nastúpiť na tú cestu, o ktorej vie, že vedie na kríž. „*Vedel, že prišla Jeho hodina.*“ Čo je teda pre Neho najdôležitejšie, však miluje svojich? Preukázať im dokonalú lásku! Už koľkokrát mohli vidieť prejavy tejto lásky, teraz však Pán Ježiš preukáže niečo výnimočné a neslýchané – z čoho je vidieť, že láska, to nie sú city a pocity, ale to je sebazaprenie, pokora, odovzdanosť a služba.

² Pri večeri, keď diabol už vložil do srdca Judáša, syna Šimona Iškariotského, aby ho zradil, ³ Ježiš **vo vedomí toho**, že Otec mu dal všetko do rúk a že od Boha vyšiel a k Bohu odchádza, ⁴ vstal od večere, odložil si vrchný odev, vzal si zásteru a opásal sa. ⁵ Potom nalial do umývadla vodu a začal umývať učeníkom nohy a utierať ich zásterou, ktorou bol opásaný. ⁶ Tak prišiel k Šimonovi Petrovi. Ten mu povedal: „**Pane, ty mi chceš umývať nohy?**“ ⁷ Ježiš mu odpovedal:

„**Čo ja robím**, to ty teraz nechápeš, ale neskôr pochopíš.“⁸ Peter mu povedal: „Nikdy mi nebudeš umývať nohy!“ Ježiš mu odpovedal: „Ak ťa neumyjem, nebudeš mať so mnou podiel.“⁹ Šimon Peter mu povedal: „Pane, teda nielen nohy, ale aj ruky a hlavu!“¹⁰ Ježiš mu odpovedal: „Ten, kto sa okúpala, nepotrebuje sa už umývať, iba ak nohy; inak je celý čistý. Aj vy ste čistí, ale **nie všetci**.“¹¹ **Vedel totiž**, kto ho zradí, preto povedal: „Nie všetci ste čistí.“

Čo teda Pán urobil? To, čo nikto nechcel ani len zbadáť... „*On, hoci mal Božiu podobu, svoju rovnosť s Bohom nepovažoval za korisť, ale zriekol sa jej, keď vzal na seba podobu služobníka a stal sa podobný ľuďom a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka, ponížil sa...*“ (Fil 2,6-8). Už od svojho vstupu do nášho sveta tak konal, ale teraz v tejto situácii skutočne vzal na seba úlohu otroka. A to „*vo vedomí toho, že Otec mu dal všetko do rúk*“, vo vedomí všetkej svojej moci sa jej zriekne, keď vstane z večere... a začne umývať učeníkom nohy a utierať ich zásterou. Tento úkon sa podľa zvyklostí mal stať vlastne už pred večerou, asi nebol tam žiadny sluha, čo by to urobil, a nikto sa z učeníkov na túto úlohu nehlásil. Veď ani my sa netlačíme ta, kde je to nepohodlné, nepríjemné či pre nás ponížujúce. Takým častým heslom je dokonca aj v rodinách: „Nie som tvoj sluha/tvoja služka!“ Vyprosíme si takéto zaobchádzanie. Ako sme ďaleko od toho, o čom písal apoštol Pavel: „*navzájom si slúžte v láske*“ (Gal 5,13)!

Pán Ježiš umýva nohy svojim učeníkom bez slov, bez výčítiek a všetci odolávajú tomu, aby si dovolili cítiť sa nepríjemne. Až na Petra. Ani on si však nechce vymeniť miesto s Pánom – radšej protestovať, odmietnuť Jeho službu, totiž cíti, že je to trápne, akosi „abnormálne“: „*Pane, ty mi chceš umývať nohy?*“ Ježiš mu na to: „*Čo ja robím, to ty teraz nechápeš, ale neskôr pochopíš*“ Sú veci, ktoré sa nám zdajú byť jasné, a predsa im nerozumieme, nechápeme ich podstatu. Tak tomu bolo aj v tomto prípade, avšak Pán sľubuje, že príde čas, keď všetko dostane svoj zmysel. Kiežby sme vedeli správne narábať s týmto slovom „neskôr“ – a učilo by nás to k správnej nádeji a trpezlivosti!

Peter tomu veľmi nerozumel; hlasne protestoval, ale jednu vec potom pochopil: on patrí k Ježišovi, chce mať podiel s Ním, aj za cenu umytia celej jeho bytosti, už neodmieta a prosí. Avšak Ježišova odpoveď ho schladí, nemusí nič preháňať. Ten, kto patrí k Nemu, ten, koho On už umyl (očistil a posvätil), nepotrebuje opakované umytie, ale zachovávanie tejto čistoty, čiže nápravu tam, kde nastalo niečo nevhodné. Aj počas života s Pánom, „po ceste“ sa nám stanú nehody, ktoré si vyžadujú nápravu – v prípade ľudí, pútnikov to je predovšetkým umytie nôh, ktoré sa po ceste znečistili.

Ani neskôr neodzníe žiadna výčitka z úst Pána, dokonca vyhlasuje svojich učeníkov za čistých. Okrem toho jedného, ktorý síce absolvuje s nimi všetko, On mu dokonca aj nohy umyl a utrel – ale „*diabol mu už vložil do srdca, aby Ho zradil*“. Toto je tá dokonalá láska: zahrňa aj zradcu a ponúka mu šancu, aby si to rozmyslel. Avšak Judáš bol tak pevne rozhodnutý, že tento čin ho nedojal a tieto slová ho ešte viacej zatvrdili – a tak vyšiel, aby dokončil, čo začal. Ježiš to vedel a nechal ho odísť...

Bratia a Sestry, v pokračovaní sa dočítame, že tento Ježišov čin bol príkladom, že takto majú Jeho učeníci slúžiť si navzájom. Okrem toho však má pre nás význam aj zvesť o Jeho nesmiernej láske aj k nám. Vieme prijať Ježišovo sklonenie sa k našim nohám? On, čistý, nevinný Syn Boží sa skláňa k nám, ktorí sme Ho toľkokrát sklamali, odmietli, neposlúchali, hanbu Mu robili... On prišiel, aby nás celkom očistil – umyl, aby nás zbavil hriechu a viny, smrti a zatratenia. Prišiel, aby si nás povolal za učeníkov, aby sme mali s Ním podiel. Ak sme to prijali, tak musíme Mu dovoliť, aby na našom živote konal duchovnú údržbu, ak nastane nejaká „nehoda“ počas žitia, aby ju odstránil a náš vzťah s Ním napravil. Dovoľme Mu to, prijmime túto Jeho službu ku nám. A nech nás vedie tento Jeho príklad nasledovať Ho, aplikovať to vo vlastnom živote.

Modlime sa:

Drahý Pane Ježišu, ďakujeme, že ako si tu na zemi žil, slúžil a zomrel, si preukázal dokonalú lásku. A do tejto lásky si zahrnul každého, bez výnimky – je na každom z nás, či ju prijme, alebo od nej utečie. Ďakujeme, že si bol medzi nami ako ten, kto slúži a neodmietol si ani najťažšiu službu otroka, aby sme my mohli získať slobodu. Chválime Ťa za to, že Ty vieš, čo robíš – aj keď my mnohým veciam, udalostiam nášho života nerozumieme. Ďakujeme, že v Tvojich rukách sa všetko spojí v dokonalý celok.

Kiežby sme Tvoju službu vedeli prijať s patričnou úctou a vďakou, kiežby sme si uvedomili, aká veľká vec to je, že Ty, Syn Boží, si sa ponížil a kvôli nám hlbšie ako by sme sa my mohli skloniť, aby si nás pozdvihol k sebe. Ponúkame Ti preto svoje srdcia, aby si nás opatroval, očisťoval, viedol tú neustálu údržbu, vďaka ktorej naša viera zostane živá a napojená na Teba a bude môcť slúžiť iným. Buď nám milostivý, aby sme mohli nasledovať Tvoj príklad, aby sme boli vernými nositeľmi tej lásky, ktorá má zdroj v Tebe a je otvorená pre každého.

Ďakujeme za sviatky, ktorých úlohou je nám pripomínať všetky Tvoje dary a dobrodenia vrátane spasenia. Vráťane toho najsmutnejšieho, kedy si pripomíname udalosti na kríži. Vďaka Ti, že si zomrel za nás a bol vzkriesený, aby sme mali živú nádej v Teba. Stoj pri nás, pri každom, kto Ťa vzýva, volá, vyznáva a očakáva.

Prosíme, skloň sa k bezvládnym, opusteným, nemocným, trpiacim, ale aj odmietavým, zatvrdnutým a seba odpisujúcim ľuďom prejav svoju zachraňujúcu lásku, aby sa ich dotkla Tvoja dokonalá láska, ktorú si preukázal nám všetkým. Prosíme, vypočuj aj naše osobné modlitby, ktoré Ti teraz v tichosti srdca predkladáme... *Ámen*

Otče náš...

Požehnanie: *Milosť Pána Ježiša Krista, láska Božia, dar a spoločenstvo Ducha svätého nech zostáva so všetkými nami. Amen*

Záverečná pieseň: 339 – Ježiš moja radosť...